

№2-1807/2010

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

09 вересня 2010 року

Залізничний районний суд м. Сімферополя Автономної Республіки Крим у складі:

головуючого, судді – Уржумової Н.В.

при секретарях – Чертолясові А.С., Щировій Ю.О.

розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі суду у м. Сімферополі цивільну справу за позовними вимогами ОСОБА_1 до Сімферопольської виправної колонії Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим (№102), Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим про встановлення юридичного факту, -

ВСТАНОВИВ:

19.05.2005 року ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом до Сімферопольської виправної колонії Управління державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим №102 (далі СВК в АРК №102) про стягнення компенсації за ненадані дні відпусток, відшкодування моральної шкоди, про визнання захворювання туберкульозом, пов'язаним з виконанням службових обов'язків, мотивуючи позовні вимоги тим, що з 03.03.2000 року на підставі наказу № 7 л/с від 03.03.2000 року він був прийнятий на роботу до Сімферопольської виправної колонії №102 (далі СВК в АРК №102) на посаду лікаря-терапевта і йому було привласнено спеціальне звання «лейтенант внутрішньої служби». У вказаній колонії ОСОБА_1 працював на посаді «лікаря-терапевта». Згідно його функціональних обов'язків, затверджених начальником СВК в АРК № 102, він разом з іншими обов'язками: проводив лікарський огляд, забезпечував клінічне, лабораторне і рентгенологічне обстеження новоприбулих засуджених з метою виявлення інфекційних хворих (у тому числі і хворих туберкульозом); забезпечував лікування і медичне спостереження за хворими з активною формою туберкульозу, що знаходяться в протитуберкульозному ізоляторі медичної частини; здійснював медичне обслуговування соціальних відділень, для осіб тих, що перехворіли туберкульозом; заміщав начальника медичної частини на період його відпустки або навчання. Згідно наказу по СВК в АРК № 102 №16 л/с від 02.04.2001 року позивачеві був збільшений посадовий оклад на 15 % за роботу у туберкульозних палатах з 01.04.2001 року. На підставі наказу Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в АР Крим №3/6 від 18.01.2000 року ч. 1 п. 20.1. на медичних працівників виправно-трудоустанов розповсюджуються професійні права і пільги медичних і фармацевтичних працівників, які передбачені законодавством України про охорону здоров'я. Відповідно до п. «з» ст. 77 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» №2801-ХІІ від 19.11.1992 року медичні працівники мають право на

скорочений робочий тиждень і додаткову відпустку. Згідно п.17 Додатку № 2 Списку виробництв, робіт, професій і посад працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, який дає право на щорічну додаткову відпустку за особливий характер роботи, затвердженого постановою КМУ №1290 від 17.11.1997 року, ОСОБА_1 повинна була надаватися щорічна додаткова оплачувана відпустка у кількості 7 днів. Крім того, робоче місце ОСОБА_1, а саме лікарський кабінет та протитуберкульозний ізолятор не були обладнані згідно існуючих санітарно-протиепідемічних норм. Кабінет лікаря терапевта, в якому він проводив прийом хворих туберкульозом не обладнаний кварцовою лампою, а протитуберкульозний ізолятор, в якому він проводив огляд, лікування і медичне спостереження хворих з відкритою формою туберкульозу не обладнаний санітарним пропускником, примусовою вентиляцією і кварцовою (бактерицидною) лампою. Відсутність примусової вентиляції і кварцових ламп призводила до того, що в приміщеннях, де ОСОБА_1 проводив прийом хворих туберкульозом, у тому числі і з відкритою формою, постійно накопичувався збудник туберкульозу, який передається повітряно-краплинним і легко-пиловим шляхом. У зв'язку із вказаними порушеннями у квітні 2003 року ОСОБА_1 захворів двостороннім інфільтративним туберкульозом легенів, ускладненим туберкульозним ендобронхітом та був госпіталізований 29.04.2003 року на стаціонарне лікування в Республіканський протитуберкульозний диспансер № 1, в якому він проходив лікування по 28.09.2003 року. З 29.09.2003 року по 27.02.2004 року ОСОБА_1 проходив курс амбулаторного лікування в Сімферопольському міському протитуберкульозному диспансері (т.1, а.с. 2-6).

Після скасування постановлених судом рішень судом вищої ланки, при новому розгляді справи, ОСОБА_1 уточнив первісно заявлені ним позовні вимоги, остаточно, в уточненій позовній заяві від 11.12.2009 року просив суд визнати його захворювання туберкульозом пов'язаним з виконання службових обов'язків (а.с.128-129).

Ухвалою суду від 25.12.2005 року до участі у справі був залучений співвідповідач – Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим (далі Управління) (т. 1, а.с.82).

Ухвалою суду від 25.12.2009 року, за заявою позивача позовні вимоги ОСОБА_1 до СВК в АРК №102 та Управління про визнання захворювання туберкульозом, пов'язаним з виконанням службових обов'язків та стягнення компенсації за невикористані дні відпусток, компенсації моральної шкоди розглядаються за правилами адміністративного та цивільного судочинства.

У судовому засіданні позивач підтримав позовні вимоги та з вищенаведених підстав просив суд їх задовольнити у повному обсязі, визнати його захворювання туберкульозом пов'язаним з виконання службових обов'язків.

Представник відповідачів – СВК в АРК №102 та Управління – ОСОБА_2, діючи на підставі довіреностей, у судовому засіданні заперечувала проти позовних вимог ОСОБА_1, вважала позовні вимоги необґрунтованими та просила суд відмовити ОСОБА_1 у їх задоволенні у повному обсязі, при цьому врахувати письмові заперечення, які наявні у матеріалах цивільної справи (а.с. 20-21; 50; 103).

Заслухавши доводи позивача, заперечення представника відповідачів, дослідивши матеріали цивільної справи, оглянувши матеріали особової справи позивача, оглянувши матеріали особової справи позивача ОСОБА_1,, цивільну справу Залізничного районного

суду м. Сімферополя за №2-313/06 по справі за позовними вимогами ОСОБА_1 до СВК в АРК №102, Управління про стягнення грошової компенсації в обмін за невидане речове забезпечення, виплату грошової допомоги при звільненні зі служби, дослідивши та оцінивши усі наявні докази по справі та матеріали справи у їх сукупності, суд дійшов про задоволення позовних вимог ОСОБА_1 про встановлення юридичного факту, що захворювання позивачем туберкульозом, пов'язане із виконанням ним своїх службових обов'язків, виходячи з наступного.

За заявою позивача, позовні вимоги ОСОБА_1 про встановлення судом юридичного факту того, що його захворювання туберкульозом, пов'язане з виконанням ним службових обов'язків на посаді лікаря-терапевта у СВК в АРК №102 розглядається за правилами цивільного судочинства.

Відповідно до частини 1 статті 60 ЦПК України кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, крім випадків, встановлених статтею 61 ЦПК України.

А відповідно до частини 4 вищенаведеної статті Закону, доказуванню підлягають обставини, які мають значення для ухвалення рішення у справі і щодо яких у сторін та інших осіб, які беруть участь у справі виникає спір.

Відповідно до ст.ст. 11, 15 ЦК України цивільні права й обов'язки виникають із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства. Кожна особа має право на судовий захист. Захист же цивільних прав - це передбачені законом способи на судовий захист.

Під способами захисту об'єктивних цивільних прав розуміють закріплені законом матеріально-правові заходи примусового характеру, за допомогою яких проводиться поновлення (визнання) порушення (оспорюваних) прав та вплив на правопорушника. Загальний перелік таких способів захисту цивільних прав та інтересів наведений у ст. 16 ЦК України.

Судом встановлено, що з 03 березня 2000 року по 14 лютого 2005 року ОСОБА_1 проходив службу в органах Державного департаменту України з питань виконання покарань у СВК в АРК № 102, на посаді лікаря-терапевта (а.с. 179, 180-зв, 185, 185-зв).

Наказом виконуючого обов'язки начальника СВК в АРК № 102 за № 16/о/с від 02.04.2001 року (за особовим складом) був встановлений посадовий оклад лейтенанту у внутрішньої служби ОСОБА_1, лікарю - терапевту медичної частини СВК в АРК № 102 у розмірі 132, 25 грн. (з урахуванням 15% за роботу у туб палатах з 01.04.2001 року. Підстава: рапорт ОСОБА_1 (а.с.5).

Робоче місце, а саме лікарняний кабінет та противотуберкульозний ізолятор не були обладнані згідно існуючих санітарно-протиепідеміологічних норм України. Кабінет лікаря терапевта, в якому ОСОБА_1 проводив прийом хворих туберкульозом, не обладнаний кварцовою лампою, а противотуберкульозний ізолятор, в якому він проводив огляд, лікування та медичний нагляд хворих з відкритою формою туберкульозу не обладнаний санітарним пропускником, примусовою вентиляцією та кварцовою (бактерицидною) лампою, стіни та підлога туберкульозної палати покриті матеріалами не відповідаючими відповідним санітарно-гігієнічним стандартам для інфекційних ізоляторів та не підлягаючими дезінфекції.

Внаслідок вищенаведених порушень у квітні 2003 року ОСОБА_1 захворів двобічним інфільтраційним туберкульозом легень, ускладненим туберкульозним ендобронхітом та був госпіталізований 29 квітня 2003 року на стаціонарне лікування в Республіканський противотуберкульозний диспансер № 1, де знаходився на лікуванні до 28 вересня 2003 року.

З 29 вересня 2003 року по 27 лютого 2004 року ОСОБА_1 проходив курс амбулаторного лікування в Сімферопольському МТД.

З 01 березня 2004 року ОСОБА_1 приступив до виконання своїх посадових обов'язків.

04.04. 2004 року було проведено розслідування професійного захворювання на підставі листа профпатолога за вих. № 258 від 27.02.2004 року Кримського республіканського протитуберкульозного диспансеру № 1, за наслідками якого був складений акт розслідування професійного захворювання (а.с.87-90).

06 квітня 2004 року висновком Клініки професійних захворювань інституту медицини праці Академії медичних наук України: було встановлено, що захворювання туберкульозом ОСОБА_1 є професійним.

Згідно з затвердженими начальником СВК в АРК № 102 висновками, зробленими начальником медичної частини СВК в АРК № 102 ОСОБА_3 21.04.2004 року за матеріалами перевірки за фактом професійного захворювання туберкульозом співробітника медичного частини СВК в АРК № 102 ОСОБА_1, захворювання лікаря-терапевта ОСОБА_1 пов'язане з безпосереднім виконанням службових обов'язків та є професійним захворюванням (а.с. 91-93).

За висновками Військово-лікувальної комісії ГУ МВС України в АРК, проведеної за розпорядженням ВК Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в АРК від 17.01.2005 року, захворювання позивача інфільтративним туберкульозом обох легенів, пов'язане із виконанням службових обов'язків (а.с. 150-зв).

23 лютого 2005 року Республіканською МСЕК ОСОБА_1 була встановлена 2 неробоча група інвалідності, причина встановлена як пов'язана з виконанням службових обов'язків. Таким чином його захворювання та інвалідність яка наступила стали слідством систематичного порушення відповідачем - СВК №102, вимог законодавства України про охорону праці, про режим робочого часу та відпочинку, протиепідемічних, санітарно - гігієнічних норм.

Звертаючись до суду з позовними вимогами про встановлення юридичного факту того, що виникле в нього захворювання на туберкульоз безпосередньо пов'язане із проходженням служби у СВК в АРК № 102 на посаді лікаря-терапевта, із покладенням обов'язків по роботі у тубпалатах колонії, позивач, на підтвердження своїх позовних вимог у цієї частині посилався на вищенаведені документи, що стосувалися його захворювання та документи про проходження ним служби у колонії та безпосереднє лікування хворих на туберкульоз, а також на висновки проведеної по справі експертизи.

Так, за висновками №134 проведеної по справі 20.12.2006 року судово-медичної експертизи ОСОБА_1, працюючи лікарем терапевтом в Сімферопольській виправній колонії № 102 здійснював медичне обслуговування хворих туберкульозом з відкритою формою і мав небезпеку інфікування мікобактеріями туберкульозу. У квітні 2003 року при профілактичному обстеженні був виявлений інфільтративний туберкульоз обидва легенів.

Був взятий на облік в Сімферопольському міському протитуберкульозному диспансері з 03.06.2003 року з діагнозом: інфільтративний туберкульоз S-2 обидва легенів, МБТ «-» 1-А ВДТ 03 р. Туберкульозний бронхіт лівого головного бронха. Вертеброгенний двосторонній L 4 -L5- S1 радикуліт. Міопія середнього ступеня. Знаходився на стаціонарному лікуванні в РПТД р 20.04.2003 року по 29.09.2003 р. Клінікою професійних захворювань інституту медицини праці АМН України 23.03.2004р. встановлено, що захворювання є професійним (повідомленні про професійне захворювання № 293 від 06.04.2004р.). Матеріалами службового розслідування СВК №102 21.04.2004 року встановлено, що захворювання пов'язане з виконання службових обов'язків (Постанова №11 ВКК ГУ МВС України в Криму від 25.08.2005 року). Робота лікаря, капітана вн.сл. ОСОБА_1 в СВК №102 у період з березня 2004 року по серпень 2004 року в умовах, вказаних в матеріалах справи № 2-312/06 (не дотримання режиму робочого часу, протиепідемічних і санітарно-гігієнічних норм могла привести до зниження імунітету та загострення наявного захворювання - туберкульозу, що підтверджене даними клінічного спостереження і обстеження в РПТД № 1 (історія хвороби № 722/361) та висновком службового розслідування, що виявило зв'язок встановленої причини захворювання з виконанням службових обов'язків (а.с.96-98).

Спростовуючи правомірність та обґрунтованість висновків судової експертизи, представник відповідачів у судовому засіданні зазначав, що цей висновок ґрунтується на матеріалах службового розслідування СВК в АРК №102 від 21.04.2004 року, які у подальшому були скасовані за Наказом Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в АРК № 131 від 02 серпня 2005 року.

Дійсно, зазначеним Наказом від 02 серпня 2005 року, наявним в особовій справі позивача ОСОБА_1 за № 131 від 02.08.2005 року, було встановлено порушення порядку оформлення відповідної документації щодо встановлення причинного зв'язку захворювання на туберкульоз, пов'язаного із службовою діяльністю атестованого співробітника ОСОБА_1 у СВК в АРК та скасований висновок службового розслідування від 21.04.2004 року, покладений в основу судової експертизи.

Але ж, тим же Наказом від 02 серпня 2005 року, начальника СВК в АРК № 102 було зобов'язано затвердити своїм наказом склад комісії та провести службову перевірку встановлення причинного зв'язку захворювання ОСОБА_1 на туберкульоз із проходженням служби у СВК в АРК № 102 - для подальшого направлення висновків цієї перевірки до ВЛК ГУ МВС України в АРК.

Але ж відомості про створення такої комісії в особовій справі позивача відсутні, представником відповідачів зазначені обставини не доведені та судовим розглядом не встановлені.

Більш того, як пояснював у судовому засіданні сам ОСОБА_1, така комісія, у супереччя Наказу, не тільки не створювалася, але й він не повідомлявся про проведення цієї перевірки.

Однак, незважаючи на наявність скасованих Наказом Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в АРК від 02 серпня 2005 року висновків службового розслідування від 21.04.2004 року та відсутність матеріалів нового службового розслідування, зроблених на виконання вищезазначеного Наказу, 25.08.2005 року ВЛК ГУ МВС України в АРК дійшла до висновку про те, що захворювання позивача ОСОБА_1 туберкульозом, пов'язане з проходженням ним служби в органах внутрішніх справ, прийнявши відповідну постанову (а.с.175).

Більш того, як пояснював позивач у судовому засіданні, він не був присутній при прийнятті ВЛК ГУ МВС України в АРК 25.08.2005 року зазначеної постанови.

З урахуванням наведеного, суд дійшов до висновку, що зазначена постанова ВЛК ГУ МВС України в АРК № 11 від 25.08.2005 року є такою, що прийнята у порушення вимог Порядку проведення військово-лікарської експертизи і медичного огляду військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу в системі МВС, затвердженого Наказом Міністра Міністерства Внутрішніх Справ України за № 85 від 06.02.2001 року, чинним на час виниклих між сторонами по справі правовідносин, без дотримання вимог Наказу Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в АРК від 02 серпня 2005 року та порушує права позивача.

Разом з тим, суд вважає зайвим ухвалювати рішення про скасування зазначеної постанови ВЛК ГУ МВС України в АРК № 11 від 25.08.2005 року, оскільки на час ухвалення судового рішення вона вже змінена на підставі рішення Залізничного районного суду м. Сімферополя АРК від 19.06.2007 року.

Судом, з дотриманням положень статей 10, 11 ЦПК України, представнику відповідачів було роз'яснено як право так і обов'язок доказування певних обставин, а саме право на заявлення клопотання про проведення по справі повторної експертизи.

Але ж таке клопотання від представника відповідача до суду не надходило.

Враховуючи усе вищевикладене у сукупності, суд дійшов до висновку про задоволення позовних вимог ОСОБА_1 до СВК №102, Управління про встановлення юридичного факту, що захворювання туберкульозом ОСОБА_1, пов'язане із виконанням ним службових обов'язків у Сімферопольській виправній колонії № 102 Управління державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим.

Дійшовши до зазначених висновків, суд врахував й те, що незнання посадовими особами визначеного на законодавчому рівні порядку встановлення причинного зв'язку захворювання з умовами проходження служби, а саме за зазначеними обставинами щодо ОСОБА_1 склалися акти та висновки службового розслідування, які у подальшому скасовувалися внаслідок їх суперечностей діючому з цих питань спеціальному законодавству не можуть бути обґрунтованою та виправданою підставою для порушення прав позивача у сфері охорони здоров'я .

На підставі наведеного, керуючись статтями 10, 11, 60, 209, 212-215, 218, 294 Цивільного процесуального кодексу України, суд, -

ВИРІШИВ :

Позовні вимоги ОСОБА_1 – задовольнити.

Встановити юридичний факт, що захворювання туберкульозом ОСОБА_1, пов'язане із виконанням ним службових обов'язків у Сімферопольській виправній колонії № 102 Управління державного департаменту України з питань виконання покарань в Автономній Республіці Крим.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому

засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку для подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом.

Суддя

Н.В. УРЖУМОВА